

Evon retkeilyalueen osayleiskaavan muutos ja laajennus (oyk ja oykm 9531)

Tavoitekyselyjen tulokset

Kyselyt maanomistajille, sidosryhmille ja muille osallisille keväällä 2025

27.6.2025

Maanomistajakyselyn tulokset

Maanomistajakyselyn tulokset

12 vastaajaa

- Enemmistö vastaajista haluaa säilyttää maankäytön ennallaan omistamallaan kiinteistöllä.
- Osa vastaajien muutossuunnitelmista oli vähäisiä tai muuten sellaisia, ettei niiden toteuttamista ohjata yleiskaavalla.
- Osalla vastaajia oli ajatuksia kiinteistöjensä kehittämisestä, ja tavoitteena oli esimerkiksi uusien rakennuspaikkojen osoittaminen kaavassa tai kiinteistön käyttötarkoituksen muutos.

Sidosryhmä- ja maanomistajakyselyn sekä avoimen kyselyn tulokset

Kysymys: Merkitse kartalle pisteellä itsellesi / edustamallesi organisaatiolle tärkeimmät paikat kaava-alueella. Kerro lyhyesti paikan sijainnista ja miksi se on tärkeä. Voit kertoa useammasta paikasta.

Vastaukset n=38

- HAMK on Evon metsäopetuksen keskeisiä kohteita. Myös yliopistot ja tutkimuslaitokset toimivat alueella
- Omat mökit ja kiinteistöt, yleiset reitit, nuorisoleirintäalue

Kysymys: Merkitse kartalle pisteellä mielestäsi tärkeimmät paikat kaava-alueella luonnon ja maiseman kokemisen kannalta. Kerro lyhyesti paikan sijainnista ja miksi se on tärkeä. Voit kertoa useammasta paikasta.

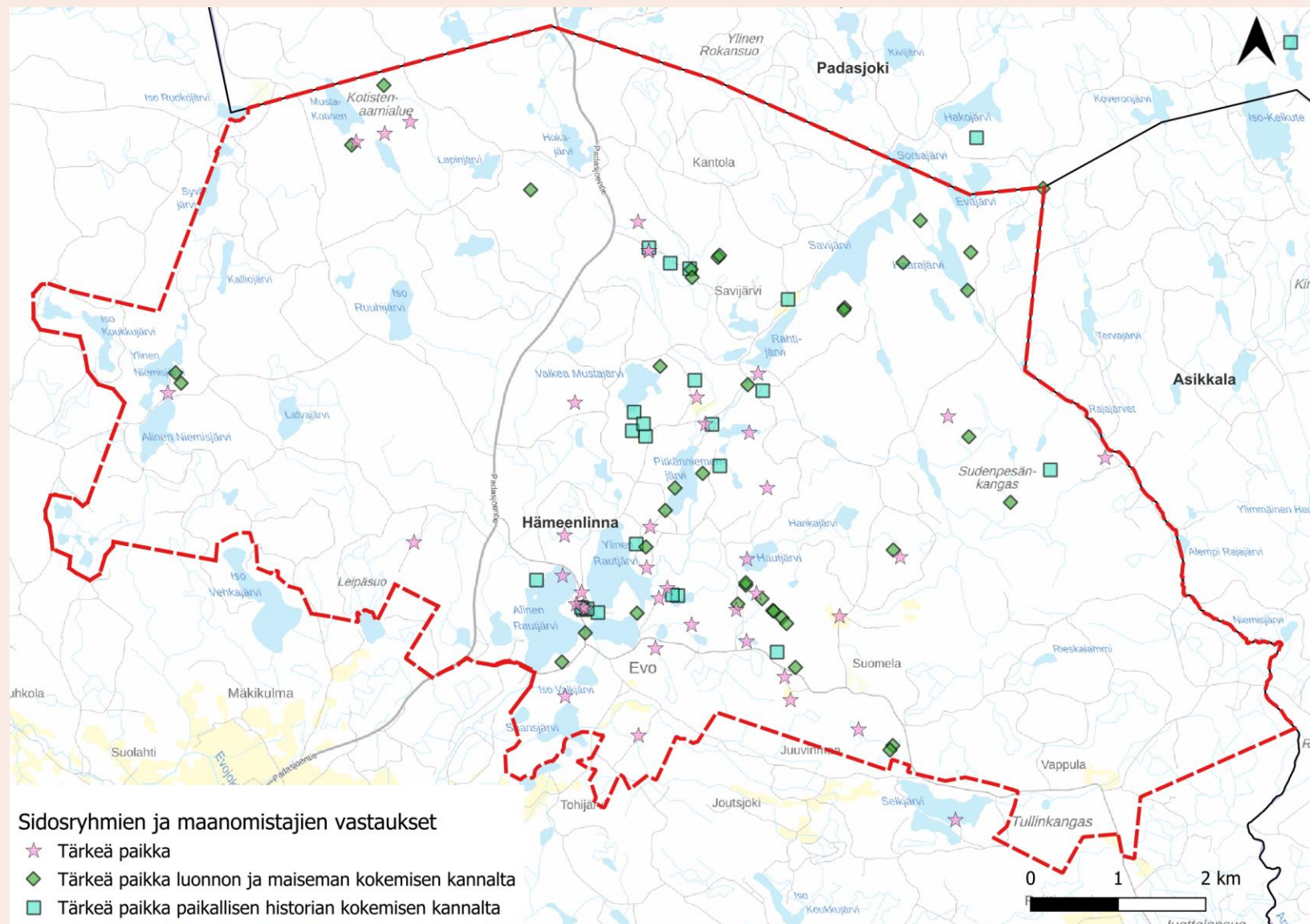
Vastaukset n=26

- Syrjänelusen harju, Kotinen, Haarajärvi, Sudenpesänkangas, Lähdejärvi
- Harjumaaisemat ja vanhat metsät, Evon kampus ja ympäristö

Kysymys: Kuvaile mielestäsi paikallisen historian kokemisen kannalta tärkeimmät paikat kaava-alueelta. Kerro lyhyesti paikan sijainnista ja miksi se on tärkeä. Voit kertoa useammasta paikasta

Vastaukset n=20

- Evokeskus ja sen historia, metsäoppilaitos
- Vanhat rakennukset, vanha maa/metsätalousperinne

Mitä alueita tulisi mielestäsi jotenkin kehittää?

"Kallojärvi on mukava ympäristö viettää pidemmänkin aikaa järven ympäri menevän polun takia. Järven polun vahvuus on myös se että polun varrella on 2 tulipaikkaa (joista toinen on tupakokonaisuus käymälän kanssa), jossa saa hyvin vietettyä hyvinkin paljon luontoa ja hiljaisuutta ihaillen. Järven lähellä on myös moninaista luontoa ja käsittääkseni joskus havainnoitu jopa liito-oravaa."

"Niemisjärven aluetta on hyvä kehittää, se on jo valmiiksi täynnä ihmisiä, sekä selkeä paikka missä kehittää matkailua ja yöpymistä."

"Evon leirialuetta varmasti kehitetään kaavassa. Tässä haluaisimme olla mukana, jotta leirialue toimisi paremmin leirien kannalta sekä osaltaan myös osana HAMKin opetusmetsää. Eli alue on jo nykyisellään päällekkäin, leirialue on osa opetusmetsää. Rajoja ja vyöhykkeitä voisi muuttaa ja järkeistää niin, että leirit toimisivat paremmin ja hyvässä yhteisössä opetus ja tutkimustoiminnan kanssa. Olisi siis tärkeä keskustella alueen kehittämisestä."

"Evo-keskukseen selkeä lähtöpiste, pysäköintimahdollisuudet, kesäkahvila ja reittiohjeet retkeilijöille. Eripituiset merkityt retkireitit alueen maastoon. Muussa ympäristössä tulee keskittyä luontoarvojen ylläpitoon ja tutkimukseen."

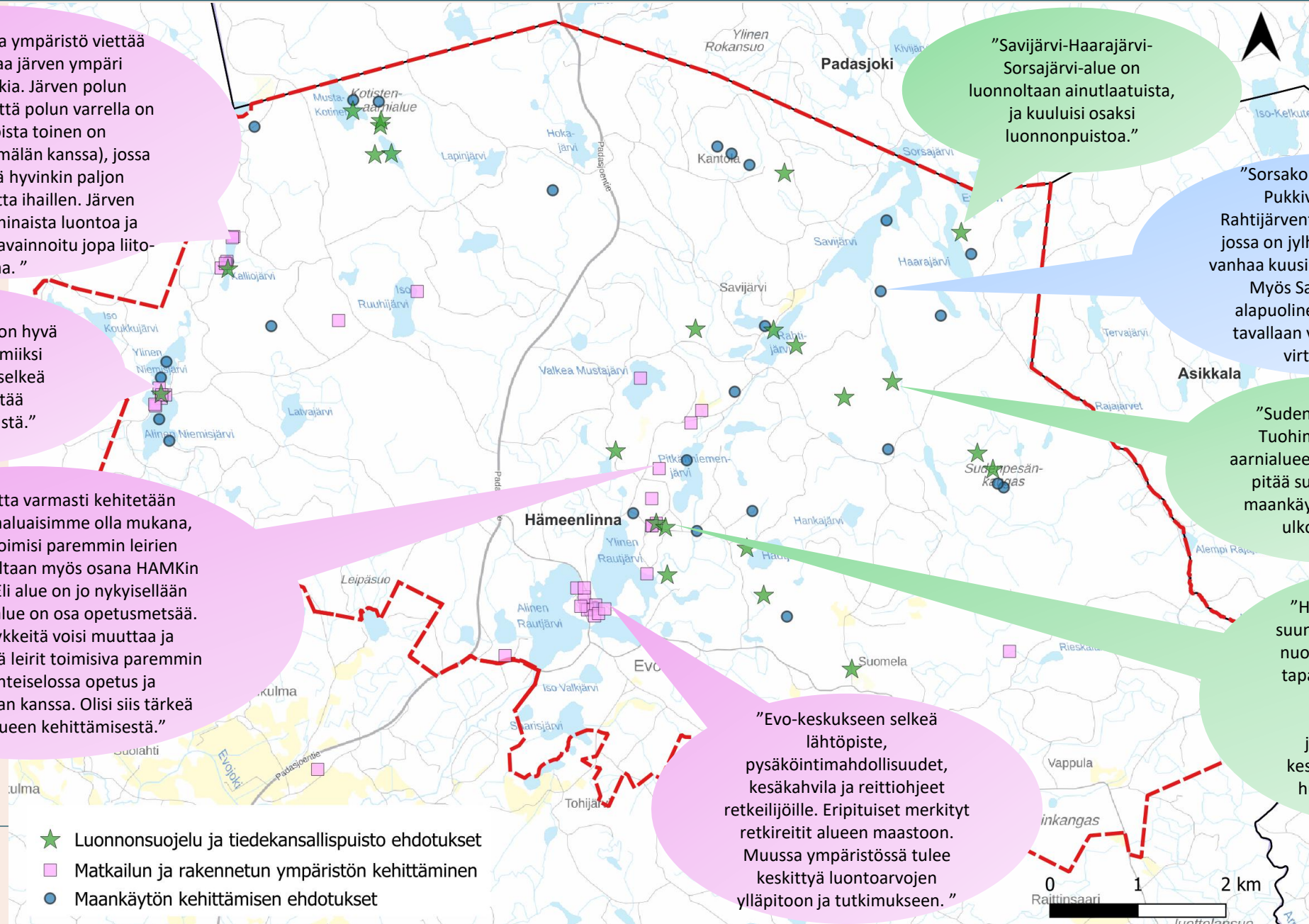
"Savijärvi-Haarajärvi-Sorsajärvi-alue on luonnoltaan ainutlaatuista, ja kuuluisi osaksi luonnonpuistoa."

"Sorsakolulta Keltaojan ja Pukkivuoren kautta Rahtijärventielle ulottuva alue, jossa on jylhiä pinnanmuotoja, vanhaa kuusikkoa ja puroluontoa. Myös Savijärven padon alapuolinen kolu on omalla tavallaan viehättävä rehevä virtavesialue."

"Sudenpesänkangas, Tuohimetsä ja muut aarnialueet ympäristöineen pitää suojella ja jättää maankäytön muutosten ulkopuolelle."

"Haluamme jatkossakin suunnitelmallisesti kehittää nuorisoleirialuetta partion tapahtumaympäristönä ja tärkeimpänä suurtapahtumien järjestämispaikkana kestävällä ja luontoarvot huomioivalla tavalla."

- ★ Luonnonsuojelu ja tiedekansallispuisto ehdotukset
- Matkailun ja rakennetun ympäristön kehittäminen
- Maankäytön kehittämisen ehdotukset

Mitä alueita tulisi mielestäsi jotenkin kehittää?

Mitä alueita tulisi mielestäsi jotenkin kehittää? Miksi ja miten? Merkitse pisteellä kartalle alueet, joita haluat kehittää. Kuvaa näkökulmasi lyhyesti sanallisesti.

Sidosryhmä- ja maanomistajakysely:

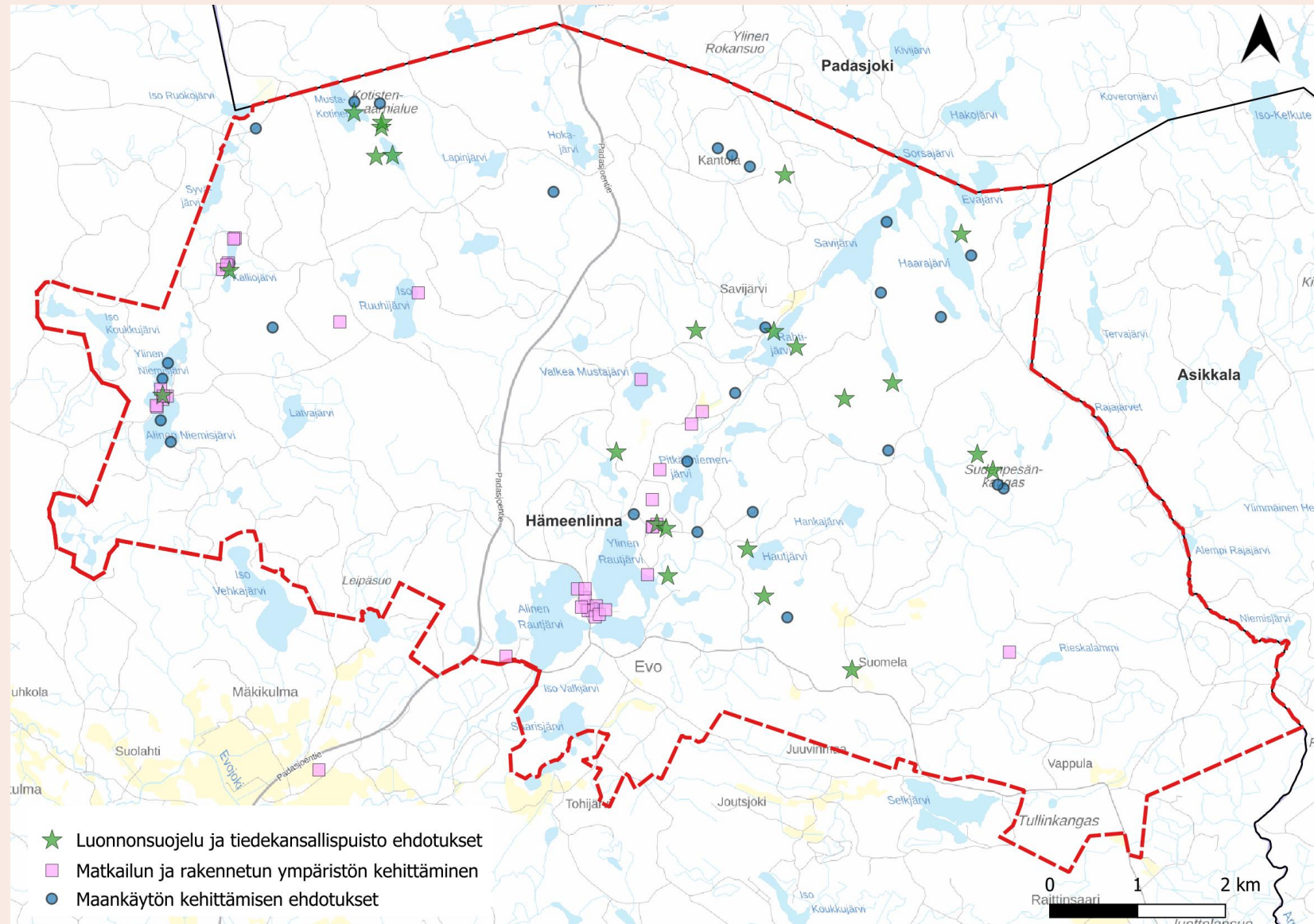
Vastaukset (n=14)

- Evokeskuksen alue, Niemisjärvet
- Kehittäminen keskitetysti jo rakennetulle alueelle – palveluita kuten kahvila-/ravintolatoimintaa, välinevuokrausta, majoitusta

Avoin kysely:

Vastaukset (n=65)

- Evokeskuksen alue ja Niemisjärvien alueet mahdollisia kehitettäviä alueita
- Tiedekansallispuiston perustaminen
- Reittien, opasteiden, majoituksen, saavutettavuuden parantaminen
- Alueen säilyttäminen mahdollisimman luonnontilaisena
- Useampi merkintä tehty kummassakin kyselyssä kaava-alueen ulkopuolelle.
- Osa vastauksista viittaa siihen että maankäyttö tulisi pitää nykyisellään

Mitkä alueet tulee mielestäsi jättää nykyiselleen?

Mitkä alueet tulee mielestäsi jättää nykyiselleen? Miksi? Merkitse pistellä kartalle alueet, jotka tulee säilyttää nykyisellään. Kuvaa näkökulmasi lyhyesti sanallisesti.

Sidosryhmä- ja maanomistajakysely:

Vastaukset (n=7)

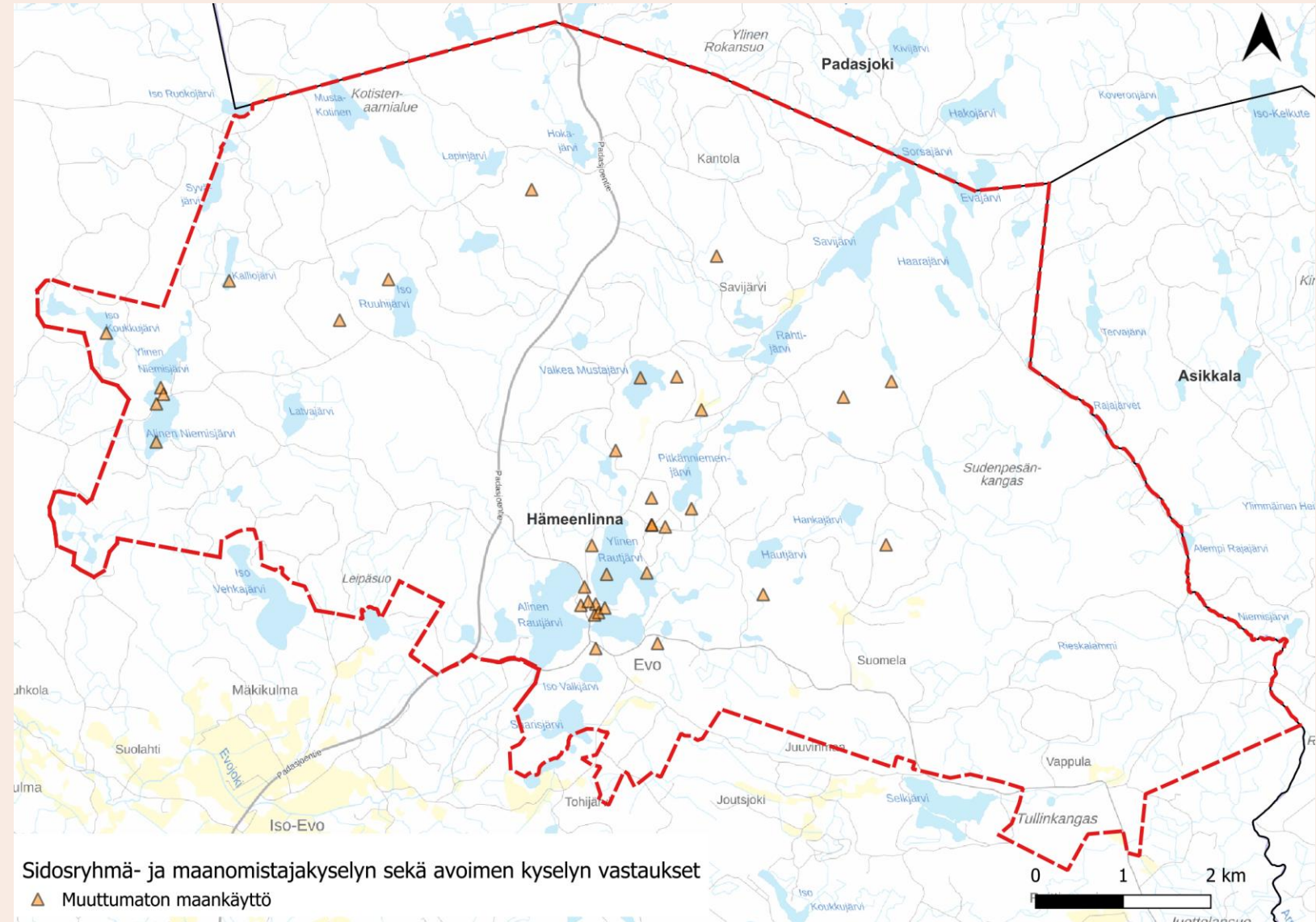
- Alueen säilyttäminen nykyisellään, olemassa olevan rakennuskannan hyödyntäminen, rakentamisen keskittäminen

Avoin kysely:

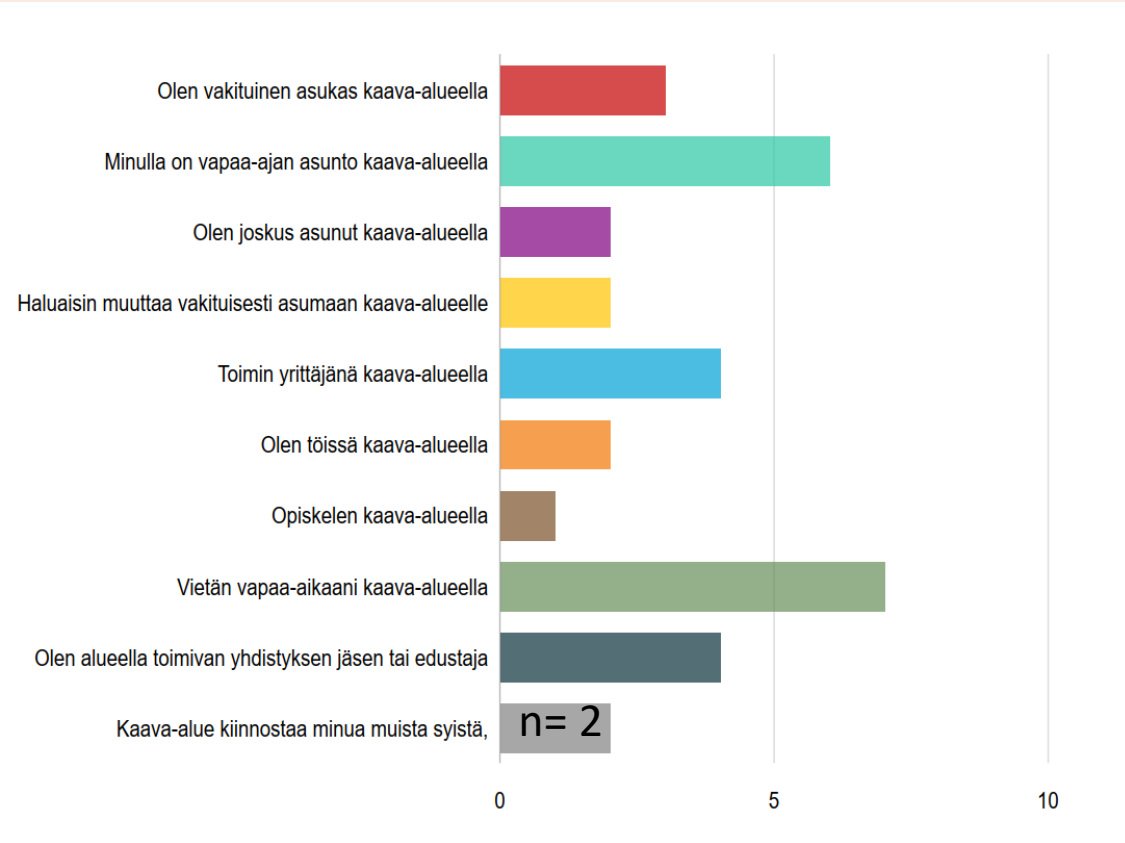
Vastaukset (n=102)

- Luonnon säilyttäminen koko alueella, rakentamisen vastustus luonnontilaisille alueille, luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen
- Aarnialueiden ja vanhojen metsien säilyttäminen ja suojeleminen
- Kalliojärven säilyttäminen entisellään

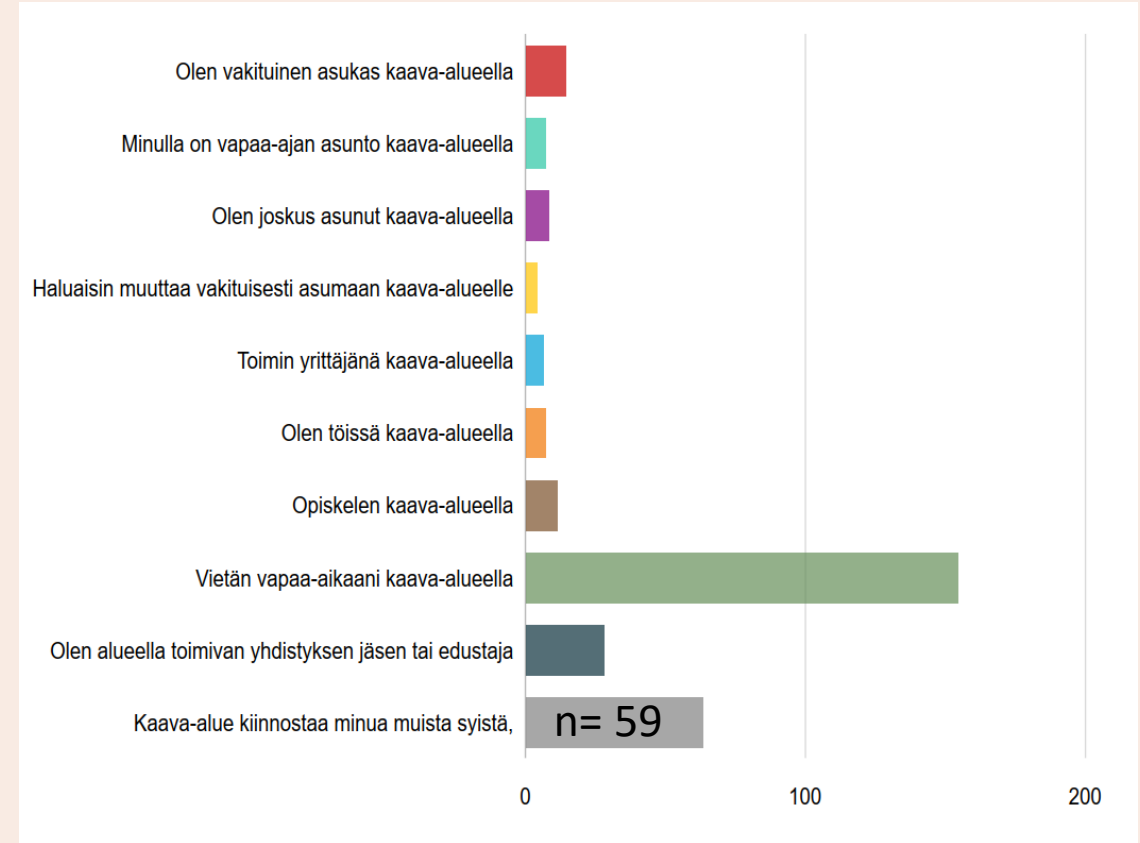
- Useampi merkintä tehty kummassakin kyselyssä kaava-alueen ulkopuolelle
- Osa vastauksista viittaa siihen että maankäyttöä tulee kehittää

Sidosryhmä- ja maanomistajakysely: n=18

Avoin kysely: n=212

Vastauksissa korostuu, että kaava-alueella vietetään vapaa-aikaa. Sidosryhmä- ja maanomistajakyselyssä noin kolmasosalla vastaajista on myös vapaa-ajan asunto alueella. Avoimessa kyselyssä korostuu myös luontoarvojen puolustaminen sekä yhteinen vastuu luonnosta ja henkilökohtainen luontosuhde (retkeily, maisemat, rauha, monivuotinen käyttö).

Avoin kysely (n=59) ja sidosryhmä- ja maanomistajakysely (n=2):

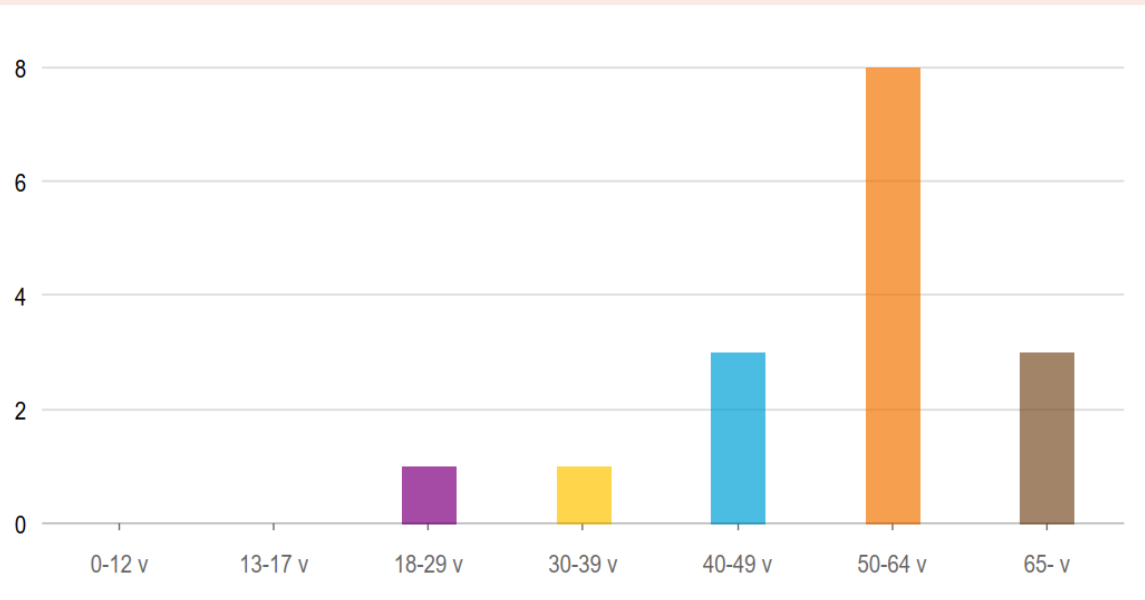
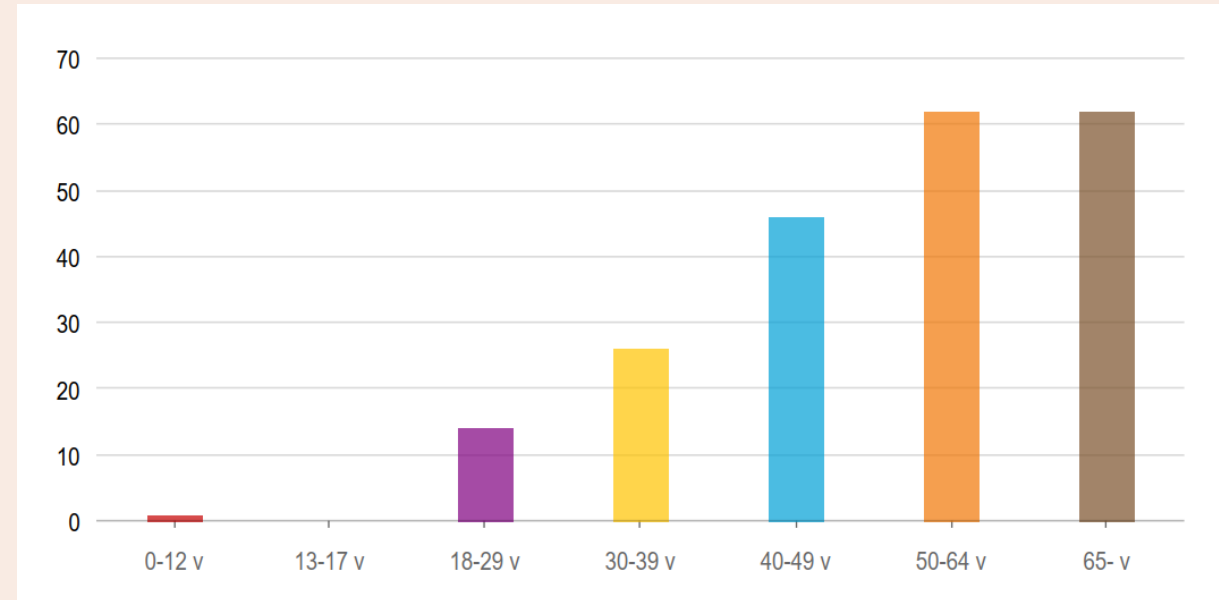
- Luontoarvojen puolustaminen ja yhteinen vastuu luonnosta (luonnon monimuotoisuus, eläimet, metsät, kansalaisvaikuttaminen, eettiset ja poliittiset perusteet, EU-/ilmastositoumukset) (n. ~35)
 - Henkilökohtainen luontosuhde (retkeily, maisemat, rauha, monivuotinen käyttö) (n. ~25)
 - Vapaa-ajan tai vakituinen asuminen lähellä, maanomistus tai -viljely alueella (mökkit, asunnot, päivittäinen luontoyhteys) (n. ~10)
 - Tutkimus ja opetus (Evon merkitys tiedeyhteisölle ja koulutukselle) (n. ~5)
- *Huom. Yhdessä vastauksessa saattoi olla mainittuna useampi syy/peruste sille, miten kaava-alue liittyy vastaajaan*

Sidosryhmä- ja maanomistajakysely: n=15

1. Hämeenlinna (n=7)
 2. Padasjoki (n=2)
- Muita kuntia mainittu enintään kerran

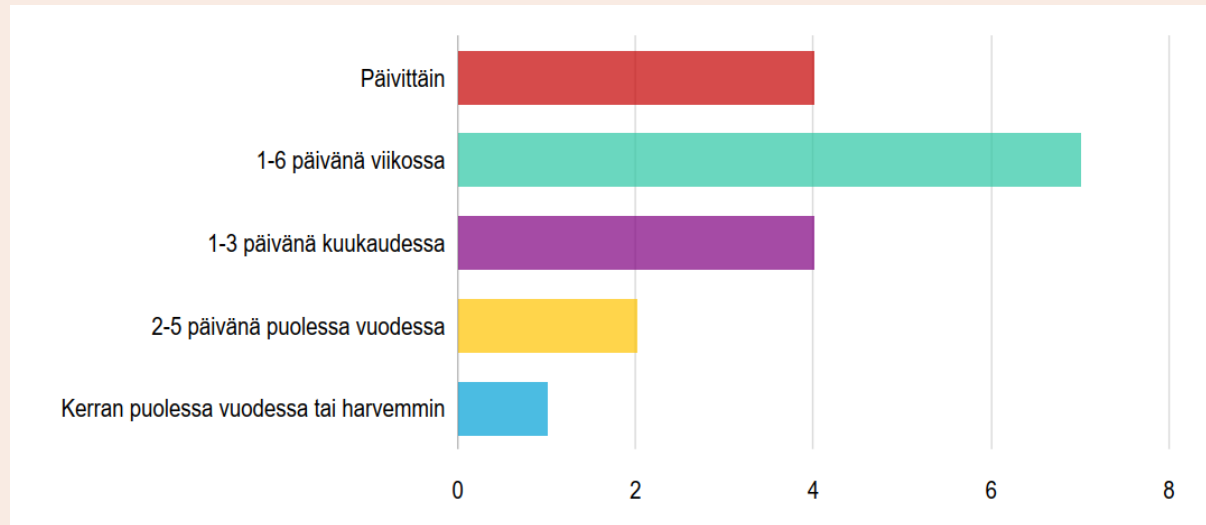
Avoin kysely: n=203

1. Hämeenlinna (n=91)
 2. Lahti (n=24)
 3. Asikkala (n=11)
 4. Janakkala (n=10)
 5. Hollola (n=9)
 6. Helsinki (n=7)
 7. Espoo (n=7)
 8. Vantaa (n=4)
 9. Padasjoki (n=4)
 10. Forssa (n=4)
- Muita kuntia mainittu enintään kolme kertaa

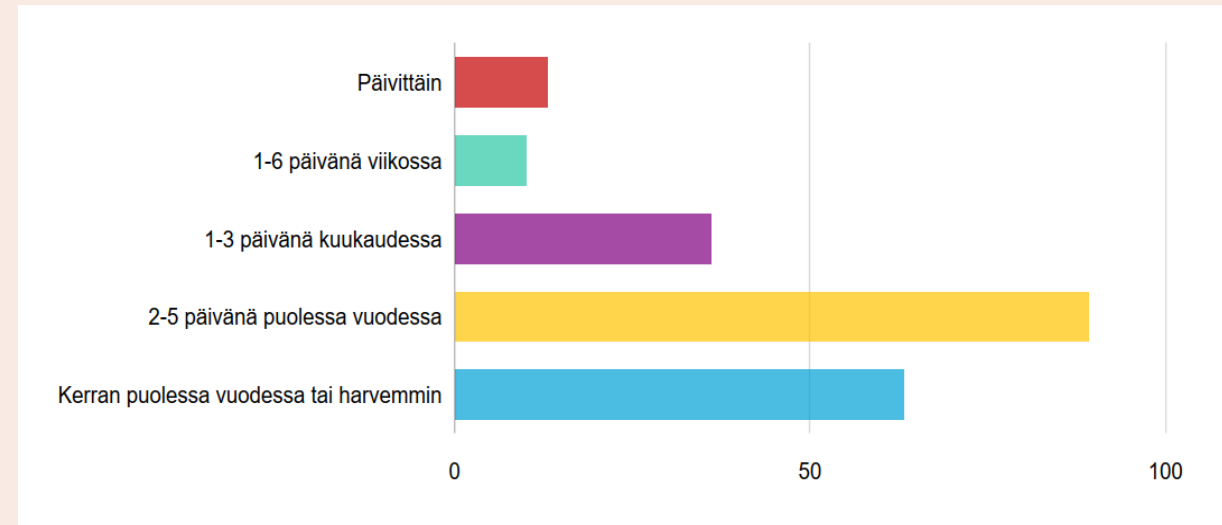
Sidosryhmä- ja maanomistajakysely n=16**Avoin kysely n=211**

Molempien kyselyjen osalta suurin osa vastaajista on vähintään 40-vuotiaita.

Sidosryhmä- ja maanomistajakysely n=18

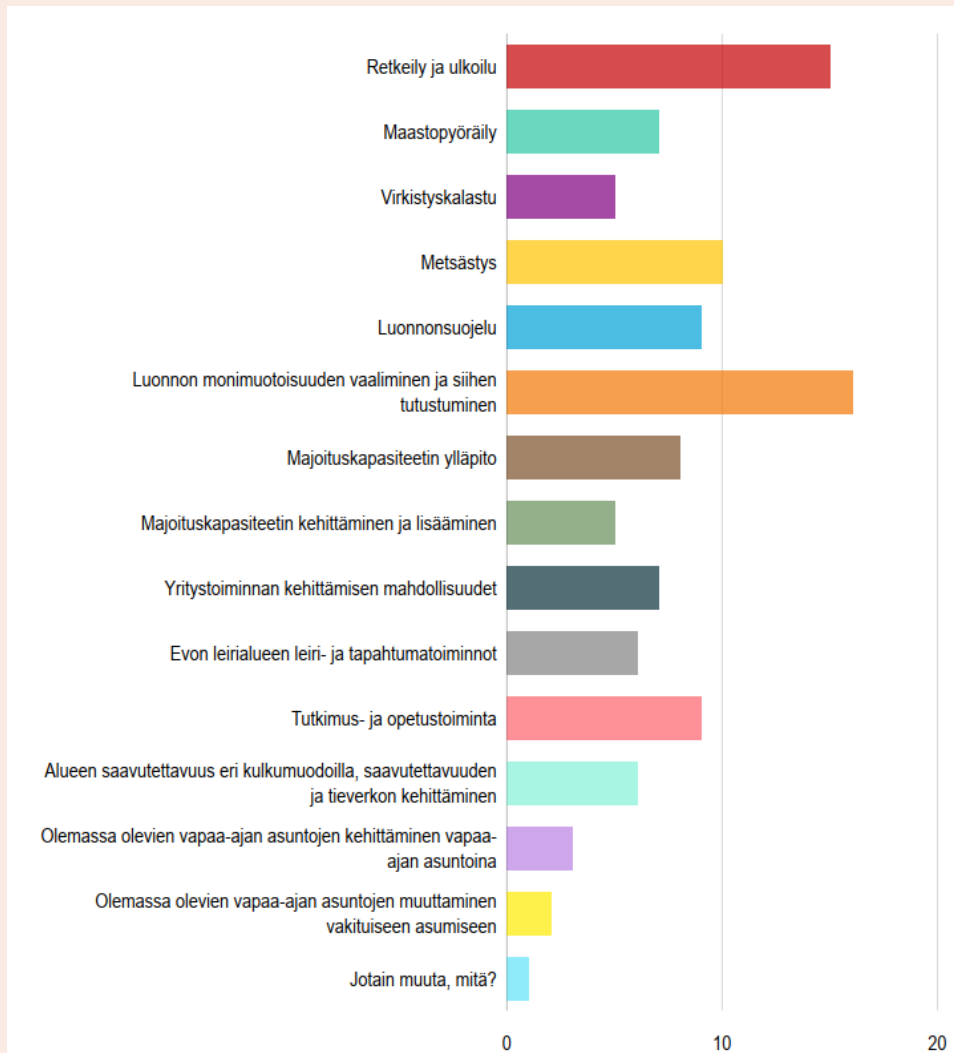

Avoim kysely n=211

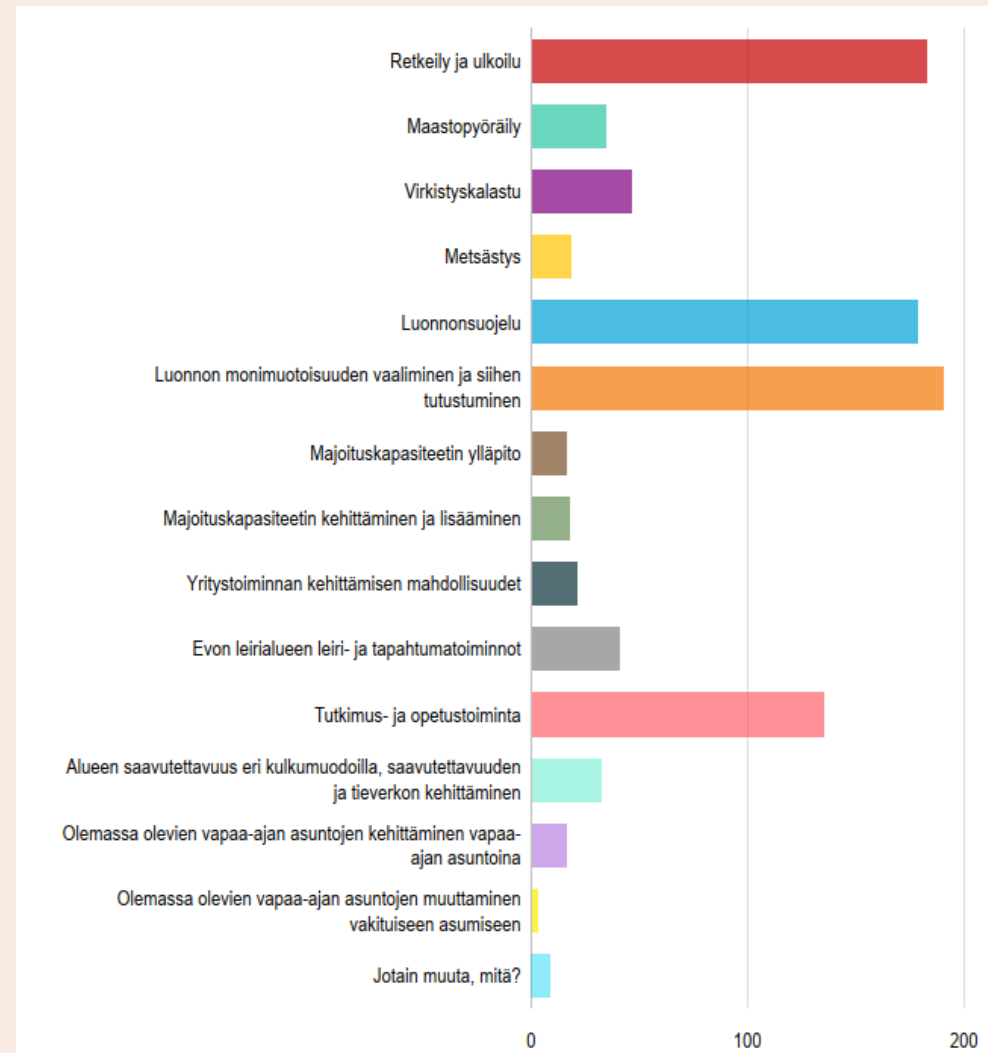

Noin 60 % sidosryhmiin kuuluvista vastaajista ja maanomistajista käy kaavoitettavalla alueella vähintään 1-6 päivänä viikossa tai päivittäin. Avoimeen kyselyyn vastanneista puolesta noin 10 % käy kaavoitettavalla alueella päivittäin tai 1-6 päivänä viikossa. Loput 90 % käyvät siis harvemmin; noin 42 % 2-5 päivänä viikossa.

Sidosryhmä- ja maanomistajakysely n=18

Avoin kysely n=213

Valitse tärkeimmät toiminnot, jotka kaava-alueella tulee huomioida

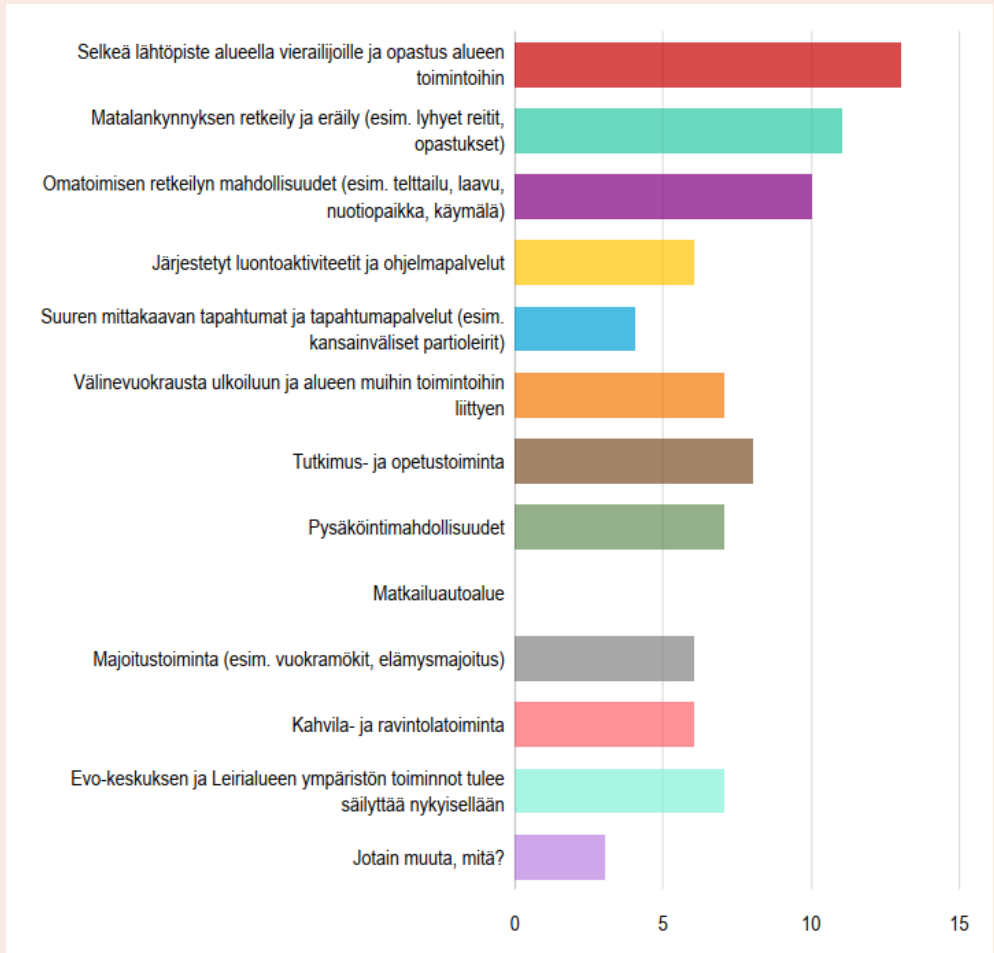
Jotain muuta, mitä?

- Koiraharrastuksen kehittäminen: Koiraleireille tarvitaan tiloja, jotka voisivat hyödyttää myös majoituspalveluja ja alan toimijoita.
- Luonnonsuojelupainotus: Vastaajat toivovat suojelua, ennallistamista, maankäytön muutosten minimointia.
- Tiedekansallispuiston perustaminen: vahva kannatus.
- Metsänomistajien oikeudet: Vastustetaan talousmetsien hoitoon kohdistuvia rajoituksia.
- Ympärivuotinen matkailu: Majoittajatoiminnan mahdollisuus nähtiin tärkeänä alueen käytön lisäämisessä.
- Sidosryhmä- ja maanomistajakysely n=1, avoin kysely n=8

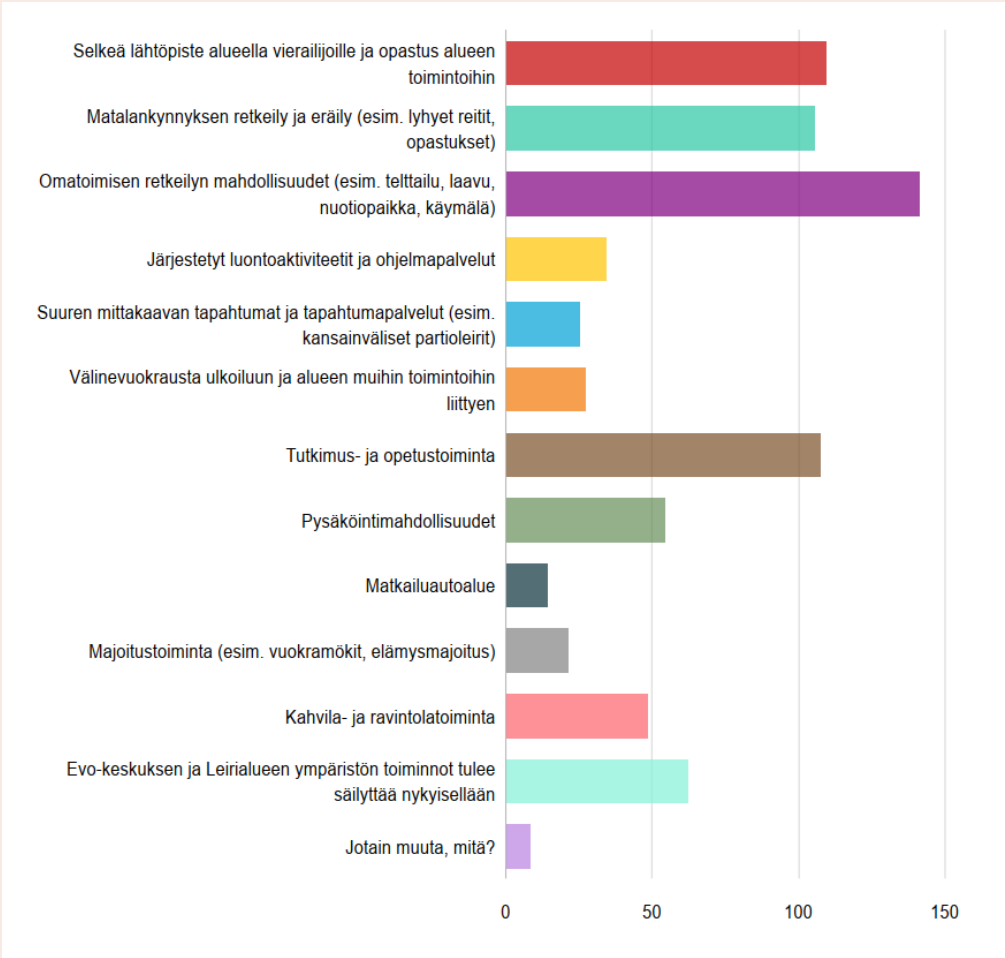
Näkemyksen tarkennus

- Yksityisomistuksen suoja: Kaavalla ei tule rajoittaa metsänhoitoa yksityismailla.
- Monikäyttöisyys: Metsästystä tulisi voida jatkaa rajoitetusti alueella, sillä se on osa kulttuuria ja tärkeää käyttäjille.
- Luontoon tukeutuva kehittäminen: Majoituskapasiteettia voi kehittää nykyisiä rakennuksia kunnostamalla, ei rakentamalla uutta, varsinkaan rannoille.
- Reittien ohjaus: Reittejä voidaan ulottaa yksityismaille luonnontilaisuutta kunnioittaen.
- Vastustus rakentamiselle: Mökkien ja hotellien katsottiin pilaavan alueen erämaaluonteen.
- Retkeilypainotteisuus: Evo nähdään luontokohteena, jossa tärkeää on yksinkertaisuus ja saavutettavuus.
- Luontoarvot etusijalle: Toimintojen tulee sopeutua luontoon, ei toisin päin.
- Tutkimus ja opetus: Alueen koulutus- ja tutkimuskäyttö nähtiin tärkeäksi.
- Massaturismin välttäminen: Evo halutaan säilyttää rauhallisena retkeily- ja virkistyskohteena.
- Sidosryhmä- ja maanomistajakysely n=4, avoin kysely n=65

Sidosryhmä- ja maanomistajakysely n=18

Avoim kysely n=206

Sidosryhmä- ja maanomistajakyselyyn vastanneista sekä avoimeen kyselyyn vastanneista yli puolet on sitä mieltä, että tärkeimpiä kehitettäviä toimintoja ovat: Selkeä lähtöpiste alueella vierailijoille ja opastus alueen toimintoihin, matalankynnyksen retkeily ja eräily sekä omatoimisen retkeilyn mahdollisuudet. Avoimeen kyselyyn vastanneista yli puolet näkee myös tutkimus- ja opetustoiminnan tärkeäksi.

Tärkeimmät toiminnot, joita Evo-keskuksen ja Leirialueen ympäristössä tulisi kehittää

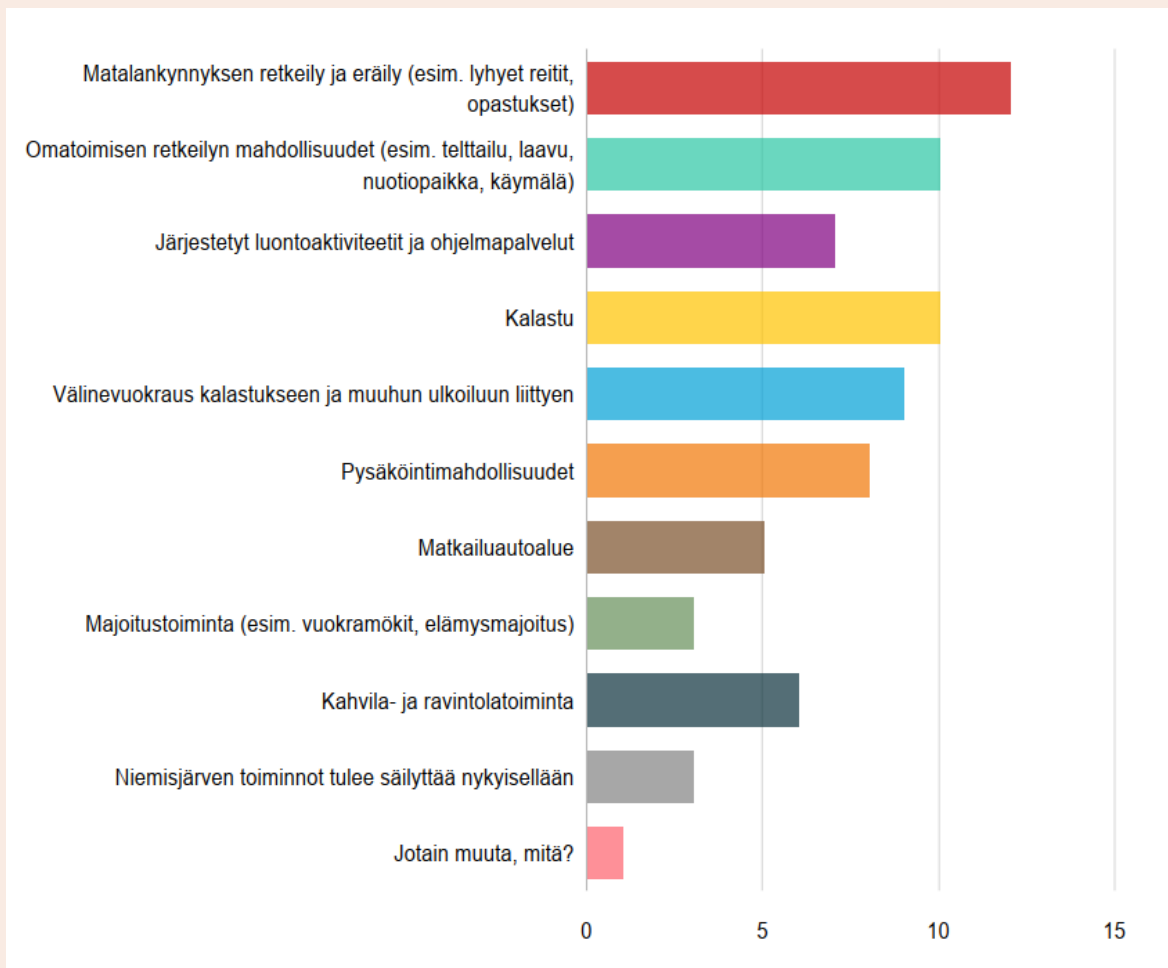
Millaista majoitusta?

- Monipuolisuus: Tarvitaan vaihtoehtoja yksittäisille henkilöille ja ryhmille – telttapaikkoja, autiotupia, vuokratupia, laavuja. Sekä edullista että hieman tasokkaampaa.
- Glamping ja pienet mökit: Myös yksittäisille matkailijoille ja ryhmille sopivia ratkaisuja.
- Laadukas mutta kohtuullinen: Perinteiset hirsimökit moderneilla mukavuuksilla ilman luksusta.
- Leiritoiminnan tarpeet: Kesäleirikäyttöön soveltuvat tilat (keittiö, majoitus 30–50 hlölle).
- Nykyisten kohteiden hyödyntäminen: Majoituskapasiteettia lisättävä jo rakennettuihin paikkoihin.
- Sidosryhmä- ja maanomistajakysely n=3, avoin kysely n=13

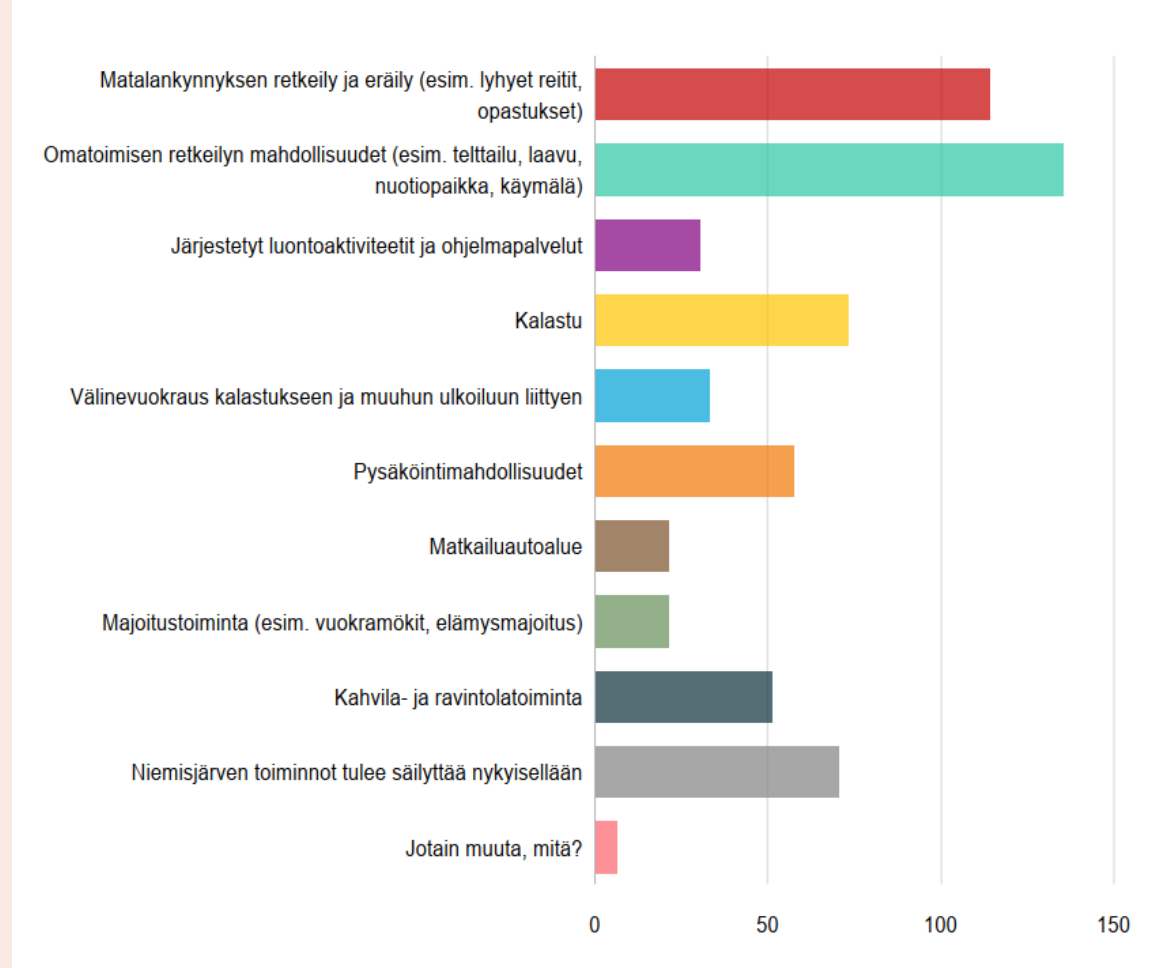
Jotain muuta, mitä?

- Nykyisten palveluiden kunnossapito: Huolto, opasteet ja infrastruktuuri on hoidettava säännöllisesti.
- Opastus ja vuokraus: Paremmat opasteet ja välinevuokraus lisääisivät alueen käyttöastetta.
- Peruspalvelut käyttöön: Evo-keskuksen WC-tilojen saatavuus ja aukiolo nähtiin ongelmana.
- Reittien kunnostus: Ilvesvaellus-reitti ja muut opasteet kaipaisivat uudistamista.
- Tutkimus- ja yritystoiminta: Tiedekansallispuiston perustaminen nähtiin mahdollisuutena myös uusille kestäväen kehityksen liiketoimintamalleille.
- Sidosryhmä- ja maanomistajakysely n=2, avoin kysely n=8

Sidosryhmä- ja maanomistajakysely n=15

Avoin kysely n=203

Sidosryhmä- ja maanomistajakyselyyn vastanneista vähintään puolet kokee tärkeimmiksi kehitettäväksi toiminnoiksi matalankynnyksen retkeilyn ja eräilyn, omatoimisen retkeilyn mahdollisuudet, järjestetyt luontoaktiviteetit ja ohjelmapalvelut, kalastus, välinevuokrauksen sekä pysäköintimahdollisuudet. Avoimeen kyselyyn vastanneista puolestaan yli puolet kokee matalankynnyksen retkeilyn ja eräilyn sekä omatoimisen retkeilyn mahdollisuudet tärkeimmiksi kehittämisen toiminnoiksi.

Tärkeimmät toiminnot, joita Niemisjärvellä tulisi kehittää

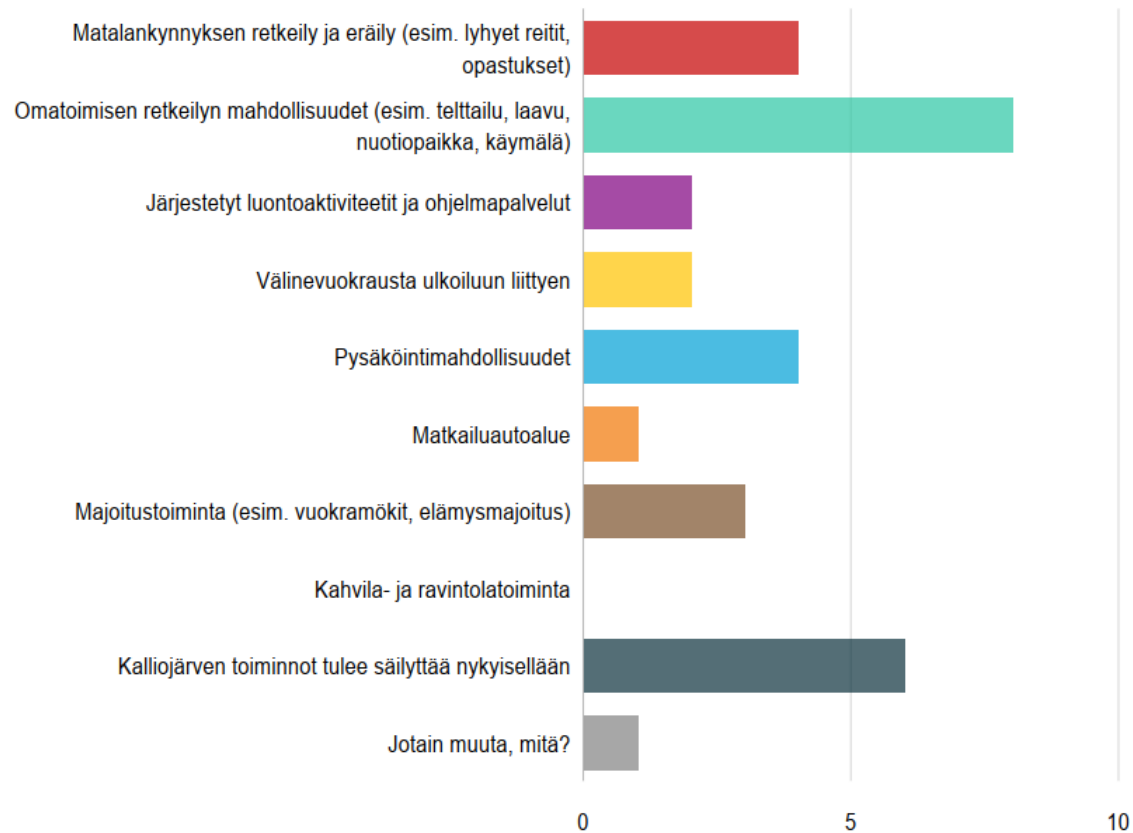
Millaista majoitusta?

- Kohtuullinen kehittäminen: Telttailu, mökit, glamping. Vältettävä luksusta ja säilytettävä alue luontoharrastajien kohteena.
- Yksinkertainen ja rauhallinen: Telttailualueet, vaatimattomat mökit, karavaanialueet.
- Vähäeleinen majoitus, ei luksusta.
- Sidosryhmä- ja maanomistajakysely n=2, avoin kysely n=10

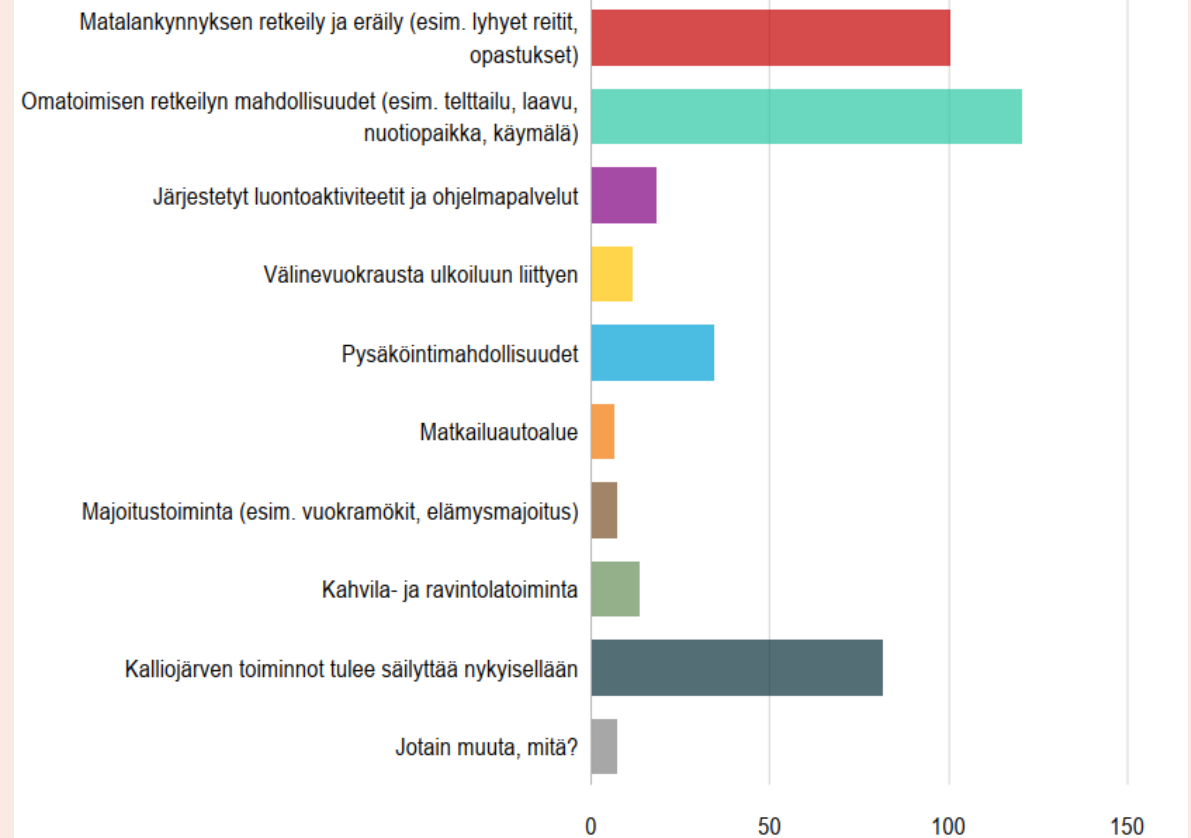
Jotain muuta, mitä?

- Hyödynnettävä olemassa oleva infra: Niemis- ja Vähä-Koukkujärvillä on jo hyvä, hiljattain uusittu infrastruktuuri.
- Reittien ylläpito ja kehittäminen: Maastopyöräreitien huomiointi sekä tapahtumien ja palveluiden kehitys tärkeää.
- Ei lisärakentamista: Mahdollisimman vähäinen infrastruktuuri lisää kiinnostavuutta.
- Tutkimus ja suojelu: Kalastuksen koetoiminta ja opetusjärvet osana kehittämistä.
- Lintujen pesimärauha: Esimerkiksi kaakkurin pesimäolosuhteiden säilyttäminen nähtiin tärkeänä.
- Sidosryhmä- ja maanomistajakysely n=1, avoin kysely n=6

Sidosryhmä- ja maanomistajakysely n=15

Avoin kysely n=193

Sidosryhmä- ja maanomistajakyselyyn vastanneiden mielestä tärkeimpiä kehitettäviä toimintoja ovat omatoimisen retkeilyn mahdollisuudet, ja noin puolet kokee, että Kalliojärven toiminnot tulee säilyttää nykyisellään. Avoimeen kyselyyn vastanniden mielestä matalankynnyksen retkeily ja eräily sekä omatoimisen retkeilyn mahdollisuudet ovat tärkeimpiä kehittää, ja noin 40 % kokee, että Kalliojärven toiminnot tulee säilyttää nykyisellään.

Tärkeimmät toiminnot, joita Kalliojärvellä tulisi kehittää

Millaista majoitusta?

- Yksinkertainen varustelu: Päivämajatyypiset majoitukset, eräkämpät, vuokramökit.
- Sidosryhmä- ja maanomistajakysely n=0, avoin kysely n=4

Jotain muuta, mitä?

- Rakentamisen vastustus: Alue halutaan suojeltavaksi, eikä sinne haluta lisärakentamista.
- Tiedetoiminta: Tiedekansallispuiston valmisteluryhmän ehdotukset mainittiin viitteenä kehitykselle.
- Sidosryhmä- ja maanomistajakysely n=1, avoin kysely n=7

Sidosryhmä- ja maanomistajakyselyn ja avoimen kyselyn avointen vastausten yhteenveto

Sidosryhmä- ja maanomistajakyselyn ja avoimen kyselyn avointen vastausten yhteenveto

1. Luonnon säilyttäminen ja suojelu etusijalle

Mikä nousi esiin?

- Vastaajilla oli erittäin laaja yhteisymmärrys siitä, että Evon alueen tärkein arvo on sen luonto – erityisesti vanhat metsät, luonnontilaiset alueet ja alueen erämaaluonne.
- Toistui näkemys, että alueen kehittämisessä tulee ensisijaisesti turvata luonnon monimuotoisuus, ekologiset yhteydet ja metsien säilyminen.
- Alue halutaan jättää mahdollisimman luonnontilaiseksi, ja ennallistamista sekä luonnonhoitoa pidettiin tärkeämpänä kuin uusien toimintojen kehittämistä.

Esimerkkisitaatit:

"Luonnon säilyttäminen ensiarvoisen tärkeää."

"Evon kauneus perustuu siihen, ettei sitä ole rakennettu."

2. Tiedekansallispuisto saa laajaa ja toistuvaa kannatusta

Mikä nousi esiin?

- Useita vastaajia viittasi nimeltä Evon tiedekansallispuistohankkeeseen ja sen loppuraporttiin (viitattiin myös linkeillä loppuraporttiin).
- Tiedekansallispuisto nähtiin keinona yhdistää luonnonsuojelu, tutkimus, opetus ja kansalaisten osallistaminen järkevällä ja kestävästi hallitulla tavalla.
- Toivottiin, että kaavoituksessa huomioitaisiin tiedekansallispuistohankkeen valmistelut ja suositukset.

Esimerkkisitaatit:

"Tiedekansallispuisto on vaikuttavin ratkaisu Evolle."

"Se säästää arvokkaan luonnon tuleville sukupolville ja huomioi kaikki käyttäjäryhmät."

Sidosryhmä- ja maanomistajakyselyn ja avoimen kyselyn avointen vastausten yhteenveto

3. Rakentamisen vastustus – erityisesti mökkikylät, hotellit ja rantarakentaminen

Mikä nousi esiin?

- Useimmat vastaajat vastustivat uutta rakentamista, erityisesti:
 - Mökkikyliä
 - Hotelleja
 - Glamping-alueita
 - Rantojen rakentamista
- Painotettiin, että rakentaminen heikentää alueen vetovoimaa – nimenomaan sen "erämaisyyden", rauhallisuuden ja luonnontilaisuuden vuoksi.

Esimerkkisitaatit:

"Majoituspaikkoihin pääsy autolla tuo aluetta väärälle käyttäjäkunnalle."

"Kaikki rakentaminen tulee keskittää jo rakennettuihin kohteisiin."

4. Evo koetaan rauhalliseksi omatoimisen retkeilyn keitaaksi – ei massaturismin kohteeksi

Mikä nousi esiin?

- Eoon tullaan luonnon rauhan, hiljaisuuden ja omatoimiretkeilyn takia.
- Suuri osa vastaajista ei kaipaa opastettuja aktiviteetteja, välinevuokrauksia tai valmiita paketteja.
- Retkeilijät toivoivat säilytettävän nykyiset palvelut kuten laavut, reitit ja nuotiopaikat, mutta ei lisäpalveluja, jotka houkuttelisivat suuria kävijämääriä.

Esimerkkisitaatit:

"Evon erämaisuus on koko Evon sydän."

"Evon kävijät eivät kaipaa holhoavia palveluita – niitä saa muualta."

Sidosryhmä- ja maanomistajakyselyn ja avoimen kyselyn avointen vastausten yhteenveto

5. Mitä alueelle halutaan rakentamisen näkökulmasta

Mitä nousi esiin?

- Harkittu ja maltillinen rakentaminen
 - Rakentaminen vain nykyisten rakenteiden yhteyteen - Evokeskus ja Niemisjärvi mainitaan paikkoina, joihin voisi harkitusti keskittää rakentamista, koska niissä on jo valmiiksi rakennettua ympäristöä/infraa.
 - Rakentaminen, joka tukee retkeilyä, opetusta ja leirtoimintaa
 - Majoitusten rakentaminen – kevyt majoitus, kuten telтта-alueet, laavut, tuvat, yksinkertaiset pienet mökit
 - Olemassa oleva käytön tukeminen – partiolaisten leirialueen infran parantaminen, HAMK:n metsäopetukselle tärkeiden alueiden säilyttäminen ja tukitoimien kehittäminen

Kyselytulokset ja kaavan tavoitteet

Kyselytulokset ja kaavan tavoitteet

1. Luonnon säilyttäminen ja suojelu etusijalle

Evon retkeilyalueen osayleiskaavan muutoksessa ja laajennuksessa (oyk ja oykm 9531) tavoitteena on edistää Evon retkeilyalueen maankäytön ja matkailun yleissuunnitelman (Metsähallitus, 2020) toteuttamista. Kaavalla tuetaan kansallisen luonnon virkistyskäytön strategian (Valtioneuvosto, 2022) toteuttamista retkeilyalueiden kehittämisestä. Osayleiskaavassa tarkastellaan aluetta yhtenä kokonaisuutena, tunnistetaan ja yhteensovitetään alueen luontoarvot, kulttuuriympäristöön liittyvät arvot, maiseman arvot, virkistykseen ja retkeilyyn liittyvät toiminnot ja niiden kehittämisedellytykset sekä mahdollistetaan matkailupalveluiden tuottaminen alueella. Myös kaava-alueen yksityisten maanomistajien tavoitteet huomioidaan osana kaavaprosessia.

Kaavoitusta ohjaa maankäyttö ja rakennuslaki (MRL 132/1999), jonka 5 § määrittelee suunnittelun tavoitteet. Yksi tavoitteista on edistää luonnon monimuotoisuuden ja muiden luontoarvojen säilymistä. Kaavaprosessissa sovitetaan yhteen erilaisia tavoitteita. Evolla luontoarvojen vaaliminen on tunnistettu kaavan tärkeäksi tavoitteeksi, mutta osallisilla on muitakin tavoitteita, jotka huomioidaan osana kaavaprosessia.

Kyselytulokset ja kaavan tavoitteet

2. Tiedekansallispuisto saa laajaa ja toistuvaa kannatusta

Kansallispuistot perustetaan erityislilla ja asiaa hallinnoi ympäristöministeriö. Kansallispuistojen perustamista ei voida ratkaista kaavoituksella.

Evon retkeilyalueen muuttamista tiedekansallispuistoksi selvitettiin vuonna 2021. Helsingin yliopisto nimesi ympäristöministeriön toimeksiannosta Evon tiedekansallispuiston valmistelua taustoittavan työryhmän ajalle 25.1.–30.6.2021. Työryhmä ehdotti Evon tiedekansallispuiston perustamista valtion maille luonnonsuojelulain (1096/1996) mukaisesti. Tiedekansallispuistohanke ei edennyt ympäristöministeriössä.

Maa- ja metsätalousministeriö asetti 24.11.2021 Evon retkeilyaluetta kehittämään työryhmän, jonka tehtävänä oli toimeenpanna Evon retkeilyalueen matkailun ja maankäytön yleissuunnitelmaa (2020) siten, että kehittämisessä otetaan korostetusti huomioon Natura-alueet, luonto- ja maisema-arvot sekä tutkimuksen ja koulutuksen tarpeet. Työryhmän laatimassa loppuraportissa esitetään, että Evoa kehitettäisiin jatkossa valtion malliretkeilyalueena.

Kansallinen luonnon virkistyskäytön strategia 2030 (VNP 2022) vahvistettiin valtioneuvoston päätöksellä keväällä 2022. Vuonna 2023 valmistuneessa strategian mukaisessa suunnitelmassa todetaan Evon osalta, että Evoa kehitetään ns. Evo –työryhmän esitysten sekä maankäytön ja matkailun yleissuunnitelman pohjalta siten, että kehittämisessä otetaan huomioon Natura-alueet, luonto- ja maisema-arvot sekä tutkimuksen ja koulutuksen tarpeet. Metsähallitus on toimeenpannut valtion maiden haltijana valtioneuvoston päätöstä Evon retkeilyalueen kehittämisestä käynnistämällä aluetta koskevan kaavoituksen.

Kyselytulokset ja kaavan tavoitteet

- 3. Rakentamisen vastustus – erityisesti mökkikylät, hotellit ja rantarakentaminen**
- 4. Evo koetaan rauhalliseksi omatoimisen retkeilyn keitaaksi – ei massaturismin kohteeksi**
- 5. Mitä alueelle halutaan rakentamisen näkökulmasta**

Evon retkeilyalueen osayleiskaavan muutoksessa ja laajennuksessa (oyk ja oykm 9531) tavoitteena on edistää Evon retkeilyalueen maankäytön ja matkailun yleissuunnitelman (Metsähallitus, 2020) toteuttamista. Kaavalla tuetaan kansallisen luonnon virkistyskäytön strategian (Valtioneuvosto, 2022) toteuttamista retkeilyalueiden kehittämisestä.

Vuonna 2019 käyntimäärät Evolla olivat 85 400 käyntiä ja edeltävän 10 vuoden aikajaksolla lineaarinen vuosittainen kasvu oli noin 9 %. Vuonna 2024 kävijämäärä oli 56 400. Evon kävijämäärissä on vuosittaista vaihtelua. Alueella järjestetyt suuret partioleirit ovat nostaneet kävijämääriä selvästi, samoin kävijämäärät kasvoivat koronapandemian aikana. Evon retkeilyalueen maankäytön ja matkailun yleissuunnitelmassa käyntimäärätavoitteeksi esitetään 200 000 käyntiä vuosittain vuonna 2030.

Evon retkeilyalueen maankäytön ja matkailun yleissuunnitelmassa esitetään retkeilyalueelle alueita, joilla matkailupalveluja kehitetään. Ne sijoittuvat Rautjärvien, Niemisjärvien ja Kalliojärven läheisyyteen. Myös kämppäverkostoa on esitetty ylläpidettävän ja kehitettävän. Yleiskaavassa tutkitaan tarkemmin näiden alueiden soveltuvuutta matkailupalveluille huomioiden mm. luontoarvot. Evon retkeilyalueen maankäytön ja matkailun yleissuunnitelmassa yhdeksi Evon retkeilyalueen käyttöä rajoittavaksi tekijäksi on tunnistettu vähäinen yöpymiskapasiteetti alueella. Kävijämäärien kasvattamiseksi ja kävijöiden viipymäaikojen pidentämiseksi alueelle tarvitaan erilaisia majoittumismahdollisuuksia. Pidemmät viipymäajat on tunnistettu kestävän matkailun osatekijäksi. Lisääntyvät kävijämäärät puolestaan tukevat aluetaloutta työpaikkojen ja tulojen muodossa.

Yksityisten maanomistajien tavoitteiden huomioiminen kaavaratkaisussa

1. Kiinteistöjen nykyisen maankäytön huomioiminen kaavaratkaisussa

Retkeilyalueita ei ole tarkoitus laajentaa nykyisin yksityisessä omistuksessa oleville kiinteistöille. Retkeilyalueen lisäksi Evon retkeilyalueen osayleiskaavan muutoksen ja laajennuksen (oyk ja oykm 9531) kaava-alueeseen on otettu mukaan valtion mailta Evon opetusmetsä ja luonnonsuojelualueilta sekä yksityisessä omistuksessa olevia retkeilyalueen sisään ja reunalle sijoittuvia kiinteistöjä, jotta kaava-alueesta on saatu muodostettua kaavan vaikutusten arvioinnin kannalta tarkoituksenmukainen sekä kaavateknisesti eheä kokonaisuus.

Yksityisessä omistuksessa olevat talousmetsät osoitetaan voimassa olevan yleiskaavan mukaisesti tai entuudestaan kaavoittamattomilla alueilla nykyisen käytön mukaisesti maa- ja metsätalousvaltaisiksi alueiksi. Kaavan tavoitteena ei ole ohjata ulkoiluun liittyviä toimintoja yksityisten omistamille kiinteistöille. Metsien käyttöä ja hoitoa kaavassa osoitettavilla maa- ja metsätalousvaltaisilla alueilla ohjaa Metsälaki.

Yksityisessä omistuksessa olevat vakituisen asumisen ja loma-asumisen rakennuspaikat osoitetaan voimassa olevan yleiskaavan mukaisesti tai entuudestaan kaavoittamattomilla alueilla nykytilanteen mukaisesti. Kaavoitettavan alueen maanomistajien on mahdollista osallistua yleiskaavan laadintaan kaavaprosessin aikana kaupungin ja Metsähallituksen kanssa laadittavalla kaavoitus sopimuksella, mikäli heillä on kiinteistöään koskevia kehittämissuunnitelmia.

Yksityisten maanomistajien tavoitteiden huomioiminen kaavaratkaisussa

2. Kehittämistavoitteiden huomioiminen kaavaratkaisussa

Osa yksityisten maanomistajien omien kiinteistöjensä kehittämistavoitteista on sellaisia, että ne eivät vaadi muutosta voimassa olevien yleiskaavojen kaavamerkintöihin ja/tai määräyksiin tai muutokset ovat hyvin vähäisiä. Tällaiset tavoitteet pyritään huomioimaan kaavaratkaisussa mahdollisuuksien mukaan.

Uusien rakennuspaikkojen osoittaminen kaavassa vaatii mm. mitoitustarkastelua sekä muita erilaisia selvityksiä, jolloin kiinteistönomistajan tulee tehdä kaupungin ja Metsähallituksen kanssa kaavoitussopimus tavoitteen huomioimiseksi kaavassa. Myös käyttötarkoituksen muutokset voivat edellyttää selvityksien tekemistä ja muutoksen edellytysten tarkastelua, jolloin kiinteistönomistajan tulee tehdä kaupungin ja Metsähallituksen kanssa kaavoitussopimus tavoitteen huomioimiseksi kaavassa.

Kyselytulosten mukaan kiinteistöjensä kehittämisestä kiinnostuneisiin maanomistajiin ollaan tarvittaessa erikseen yhteydessä heidän tavoitteistaan ja kaavoitussopimuksen mahdollisesta laatimisesta.

FCG.